BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 56-lea
14 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxă poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

Nr. 96 Sâmbătă 8 Aprilie 1939
14 Pagini P IIII

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN TARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Drumuri și poduri

In materie de transporturi și comunicație se vorbește mai mult de drumuri, de cât de poduri, ca și când podurile n'ar prezenta importanță în ce privește rezistența lor față de maximul de tonaj ce pot suporta.

După datele statistice ale ministerului nostru de comunicații și lucrări publice s'au modernizat prin sisteme permanente și semi-permanente, în ultimii opt ani, 962 km. lungime de drumuri naționale; iar în curs de execuție până la 1942 se vor moderniza prin același sistem 340 de km. Mai sunt apoi lucrările necesare pentru protejarea suprafeței prin lucrări de bituminizare a drumurilor naționale și cele pentru modernizarea acestor drumuri între Focșani — Bacău — Roman — Botoșani — Cernăuți — frontieră; Susița—Tecuci — Bârlad — Crasna — Huși — Chișinău; Fundata — Pitești — Râmnicu Vâlcea — Soroca; Pitești — Curtea de Argeș; Cluj — Dej — Halmei cu ramificația spre Satu-Mare și Bazargic — Balcic.

Notăm că lucrările ce s'au executat între anii 1931—1939 pentru modernizarea celor 962 km. din șoselele naționale, au costat 3 miliarde și 500 milioane lei; iar pentru executarea lucrărilor în curs s'au prevăzut deasemenea sume importante. Pentru reparațiuni și construcții de poduri sumele sunt mai mici.

In ultimul timp ministerul comunicațiilor și al lucrărilor publice a obținut o sumă de 60 milioane destinată atât reparațiunii și construcției de poduri, cât și reparațiunii de drumuri pe câteva porțiuni de șosele cu circulația mai intensă. In program sunt prevăzute construcția câtorva poduri și anume: peste râul Jiu, între Sâmbotin și Porceni; peste râul Bârsa, de pe drumul național Sibiu — Brașov; podul de lemn dela Ciocmani; podul dela Cremenari; podul definitiv dela Ulmeni—Țicău; podul Scheiu de peste Slănic, de pe drumul Buzău—Lopătari ș. a.

Dacă luăm însă în seamă rolul covârșitor ce-l are în economia generală existența unei rețele de drumuri moderne cu poduri de mare rezistență pentru asigurarea transporturilor rapide motorizate, precum și importanța ce o prezintă în circulația internațională și națională a statelor din Europa centrală și occidentală, autostradele, atât din punctul de vedere economic și turistic, cât și din punctul de vedere militar, — pe o autostradă dublă se pot transporta cu cea mai mare viteză, în autocamioane, trupe numeroase în timpul cel mai scurt posibil — rețeaua noastră de drumuri cu podurile sale, în majoritate de lemn și de slabă rezistență, nu corespunde cerințelor moderne și intereselor superioare economice și militare.

Trebue să facem toate sforțările și sacrificiile necesare ca să dispunem de artere de comunicații moderne pentru a asigura transporturile rapide și de mare tonaj.

de GUSTAVE DORÉ

MÂNTUITORUL, IN DRUM SPRE GOLGOTA...

LA MOARTEA UNUI REGE

AMINTIRI ȘI CONSTATĂRI

de N. BATZARIA

Regele Irakului, Ghazi I — despre „Ghazi" credem că a fost mai degrabă un titlu decât numele lui adevărat — moare într'un accident de automobil, pentruca a doua zi consulul britanic dela Mosul să moară răpus de gloanțele de revolver, trase, spun veștile telegrafice, cu prilejul manifestațiilor ce au fost în acel oraș, care, precum se știe, este un important centru petrolifer și face parte din regatul Irakului, cum i se spune străvechei țări a Mesopotamiei.

Legătura, ca dela efect la cauză, între moartea regelui și asasinarea consulului este evidentă. Se vede starea de spirit a unei părți din populația arabă a Irakului. E parcă de prisos să relevăm, faptul fiind cunoscut și stabilit, că această stare de spirit ce se constată la populațiile din statele arabe mai mult sau mai puțin independente, se datorește, în bună parte, situației actuale din Palestina și, în deosebi, atitudinei ce, pe drept sau nedrept, se atribue Angliei, față de arabii din Palestina și de revendicările lor.

In adevăr, odată cu crearea, după războiul mondial, a unor state arabe cu o independență limitată și ridicarea altora — cum, de pildă, a fost cazul cu Egiptul — la rangul de state independente, s'a născut și a mers crescând și întărindu-se spiritul de solidaritate națională arabă, de „panarabism", destinat să înlocuiască „panislamismul", care călăuzise activitatea politică a faimosului sultan Abdul Hamid.

La această solidaritate a contribuit și faptul că șefii noilor state arabe se înrudesc de aproape între dânșii și că, potrivit arborelui lor genealogic, au dreptul la calitatea de „șerifi", ceeace înseamnă că sunt coboritori direcți de ai proorocului Mahomet — bine înțeles, prin fiica acestuia, fatma, deoarece Mahomet n'a lăsat la moartea sa niciun urmaș de sex bărbătetsc.

Și acum, să mi se îngăduie unele amintiri. In anii în care luasem parte la viața publică a fostei împărății turcești și fusesem în parlamentul jun-turc, am avut ocazia să cunosc pe câțiva din acești strănepoți ai întemeietorului religiei, care îi poartă numele. Am cunoscut, bunăoară, pe șeriful Feisal, tatăl regelui Ghazi. Era deputat, pe când șerifii Husein, care a fost câtva timp rege în Arabia, și Ali Haidar — un bărbat de o impresionantă frumusețe fizică — erau senatori, deci colegi cu scriitorul rândurilor de față.

Ali Haidar, despre care îmi aduc aminte că îmi arătase odată arborele său genealogic — a fost trimis în timpul războiului mondial de către guvernul turc să fie un fel de rege la Meca, dar n'a izbutit din cauză că a fost împiedecat de actualul rege Ibn Saud, poreclit cu drept cuvânt „Napoleon al deșertului arabic".

Imi mai aduc aminte că, tot explicându-mi că arabii trebuie să fie antisemiți și prin obligație oarecum religioasă, deoarece Mahomet a fost primul și cel mai mare antisemit, Ali Haidar se ridica însă împotriva cuvântului „antisemit".

Defunctul rege Ghazi, al Irakului

„Noi, arabii, susținea el, ne-am păstrat puritatea rasei și a sângelui, așa că noi suntem singurii semiți adevărați, pe când semitismul etnic al evreilor de astăzi este mai mult decât discutabil".

Dar cu privire la Irak evoc o amintire, pe care o cred destul de interesantă.

Printre documentele din arhiva ministerului turcesc de lucrări publice, al cărui titular am fost câteva luni de zile, erau două care merită a fi pomenite.

Unul era o convenție încheiată de Abdul Hamid cu guvernul Rusiei țariste. Potrivit acestei convenții, care era păstrată ca un document foarte secret, Turcia se angaja să nu construiască spre frontierele asiatice cu Rusia nicio cale ferată, fără consimțimântul prealabil al guvernului rusesc, consimțimânt despre care se știa bine că n'are să fie dat niciodată. La rândul său, guvernul rusesc își lua angajamentul să oprească și să nu dea din nou drumul în Turcia la

(Continuare in pag. 2-a)

REVENDICĂRILE CROAȚILOR

Presa iugoslavă despre comunicatul dela Zagreb

Belgrad, 5 (Rador). — *Toate ziarele iugoslave consacră locul de frunte comunicatului publicat eri la sfârșitul conversațiilor care s'au desfășurat la Zagreb între d. Svetkovici, președintele consiliului, și d. Macek, președintele partidului țărănesc croat. Ziarele subliniază semnificația acestor conversații.*

„Novosti" din Zagreb, comentând comunicatul, spune între altele că prima impresie produsă de acest comunicat este că întâia întâlnire dintre d-nii Svetkovici și Macek a fost încununată de succes.

După ce subliniază pasagiile principale ale comunicatului, ziarul încheie spunând că întreaga țară trebue să fie recunoscătoare guvernului pentru felul cum a început acțiunea sa în vederea rezolvării problemei croate. Primăvara aduce semnele unei noui vieți fericite între toții sârbii, croații și slovenii.

UN NOU VAS PURTĂTOR DE AVIOANE BRITANIC

Londra, 5 (Rador). — **Cel mai mare vas purtător de avioane din câte au fost construite pentru marina britanică, a fost lansat Miercuri de șantierele Wickers Armstrong dela Barrow on Walmey.**

Vasul a fost botezat cu numele de „Illustrious" de către lady Henderson, soția lui sir Reginald Henderson, al treilea lord al Mării.

PRECIZIUNI NECESARE

de I. LUGOSIANU

Declarațiile, prin care d. Neville Chamberlain a anunțat, în Camera Comunelor, schimbarea politicii tradiționale a Marei Britanii, față de Europa răsăriteană, au făcut, precum era de așteptat, o adâncă impresie, în această regiune a continentului.

Ele au dat naștere însă și la confuziuni — unele poate naturale și explicabile, altele tot așa de explicabile, dar de sigur voite. Credem necesar ca ele să fie risipite, în ce privește România.

Declarațiunile d-lui Chamberlain constitue pentru moment numai un cadru juridic și politic, înlăuntrul căruia ar urma să se organizeze o rezistență colectivă a Statelor hotărîte să-și apere, cu propriile lor mijloace, independența, în cazul când ea ar fi amenințată. Marea Britanie ar garanta unilateral sau eventual, pentru unele țări, în cadrul unor obligații de asistență mutuală, Statele care ar accepta asemenea asigurări. Concluziile esențiale, care rezultă din declarațiunile primului ministru britanic, sunt următoarele: In primul rând, Marea Britanie își asumă riscurile unui conflict pentru apărarea independenței Statelor din Europa orientală. In al doilea rând, aprecierea oportunității sprijinului acordat aparține Statelor care se consideră amenințate și e condiționată de hotărîrea lor de a se apăra. In fine, garanția britanică nu este condiționată de reciprocitatea sprijinului, ci poate fi unilaterală. Negocierile în curs vor determina în ce măsură și în ce cazuri s'ar recurge la una sau la cealaltă formă a asistenței. Unele comentarii făcute asupra declarațiilor primului ministru au putut lăsa impresia că garanția britanică s'ar referi numai la independența și nu și la integritatea Statelor care fac obiectul preocupărilor engleze.

Această interpretare a dat naștere la aprecieri și la anticipări, din care unele — cum sunt de exemplu ale presei maghiare — sunt în mod vizibil urmarea unei confuziuni voite destinate a dobândi anumite rezultate politice.

O mare parte a presei ungare, examinând eventualitatea unei garanții unilaterale engleze pentru România, consideră că ea ar urma să fie condiționată de găsirea unei soluții a aspirațiilor teritoriale maghiare față de noi; că Anglia ar face o greșeală fatală, dacă ar garanta actualele frontiere ale României; în fine, că noul regim de garanții nu se bazează pe stabilitatea frontierelor, ci urmărește rezolvirea pașnică a problemelor în litigiu. Pe de altă parte, însuși jocul raporturilor polono-române — dată fiind prietenia polono-maghiară — ar fi condiționat de reglementarea prealabilă a „pretențiunilor juste" ale Ungariei.

Corectitudinea de care toate guvernele românești au dat dovadă în totdeauna față de Ungaria, ne îndreptățește să risipim cu toată claritatea și cu toată hotărîrea iluziile pe care și le face sau confuziile, pe care caută să le creeze presa maghiară.

Politica României față de Ungaria a fost întotdeauna o politică de strictă apărare. Nu avem nimic de luat, nu avem nimic de dat vecinei noastre. Am dorit în permanență să avem cu ea raporturi de bună vecinătate, care au fost condiționate numai de integritatea frontierelor noastre și de reciprocitatea atitudinilor noastre. Timp de doi ani am încercat cu o stăruitoare bunăvoință o politică de apropiere loială, care n'a avut însă dincolo de frontiera noastră apuseană răsunetul dorit. Am acordat, în 1938, minorităților maghiare un statut mai larg de cât cele mai optimiste prevederi ale lor. In cursul crizei din Martie, țara noastră a observat, în chestiunea Ucrainei Carpatice, o rezervă, care a făcut cu prisosință dovada voinței ei de pace și a luat măsuri militare de siguranță, cu obiectivul strict limitat de a păstra ordinea de-alungul unor frontiere, pe care întreg poporul român le consideră ca intangibile. Guvernul român a declarat solemn că România se va bate contra oricui spre a-și apăra independența și frontierele, iar poporul român și-a dat adeziunea lui unanimă acestei politici răspunzând cu însuflețire, care n'a scăpat neobservată nimănui, chemării la arme menite să-i asigure neatârnarea și integritatea.

Intr'adevăr e utîi să se știe că pentru poporul român menținerea integrală a frontierelor sale și păstrarea neștirbită a independenței sale sunt două noțiuni indisolubil legate.

Frontierele ca și independența nu se discută, ci se apără și este adânc semnificativ pentru politica vremii noastre că însăși noua concepție a diplomației britanice condiționează asigurările engleze de voința statelor amenințate de a se apăra.

Dacă României i se vor oferi asigurări unilaterale de asistență, ea le poate deci primi cu conștiință liniștită. Ele vor avea pentru noi un caracter strict defensiv. Garanțiile care ni s'ar da n'ar fi folosite contra nimănui. Ele ar sluji numai la apărarea noastră. In aceste limite și cu acest titlu, ele pot fi primite dela oricine, fără a constitui pentru nimeni un pretext de bănuială sau un prilej de îngrijorare.

Credem însă că pentru a corespunde pe deplin scopului urmărit, asemenea asigurări unilaterale trebue să întrunească două condițiuni esențiale.

In primul rând, intrarea în funcțiune a unor garanții unilaterale trebue să priveaască orice încercare de agresiune, din orice parte s'ar produce.

In al doilea rând, din moment ce calificarea agresiunii depinde de aprecierea statului interesat, trebue precizat că pentru noi independența și integritatea frontierelor sunt două noțiuni inseparabile. A face o deosebire între ele, ar însemna să se deschidă poarta negocierilor sub presiunea amenințărilor.

Credem că numai cu îndeplinirea acestor condițiuni, asigurările britanice — ca ori și care altele — ar corespunde menirii lor, care nu este numai de a constitui o garanție în eventualitatea unui conflict, ci de a sluji mai înainte, prin fermitatea și preciziunea lor, la menținerea păcii.

Realegerea d-lui Albert Lebrun

Franța a dat o nouă dovadă că în ceasurile grele ea știe să facă să înceteze dezbinările interne și să dea solidarității naționale acea afirmare spontană care înalță prestigiul unui stat și întărește încrederea poporului în propriile lui însușiri naționale și în propriile lui forțe.

Această nouă dovadă este realegerea d-lui Albert Lebrun ca președinte al Republicei.

Din clipa în care situația internațională s'a agravat și securitatea Franței impunea concentrarea tuturor forțelor vii ale națiunei, în mod spontan s'a afirmat în toate cercurile parlamentare necesitatea de a se da alegerei prezidențiale caracterul unei manifestări de unitate națională, prin realegerea d-lui Albert Lebrun.

Deși Constituția franceză prevede că președintele Republicei poate fi reales, totuși nu există de cât un singur precedent, acela al realegerei președintelui Jules Grévy, când această prevedere constituțională a fost aplicată. Realegerea d-lui Lebrun nu este deci numai un omagiu adus persoanei și înțelepciunei cu care și-a îndeplinit în cei șapte ani de zile mandatul, ci ea are în același timp o dublă semnificație politică: internă și externă.

Franța a trecut prin greutăți interne izvorite din dezbinări politice și din acea concurență electorală care de cele mai multe ori uită interesele permanente ale națiunei și ale statului. De câtva timp însă și în mod crescând, s'a produs o reacțiune puternică atât în spiritul public cât și în concepțiunile diverselor grupări politice, care și-au dat seamă că dezbinările și lipsa de ordine socială și legală nu pot aduce de cât profunde și grave ne-

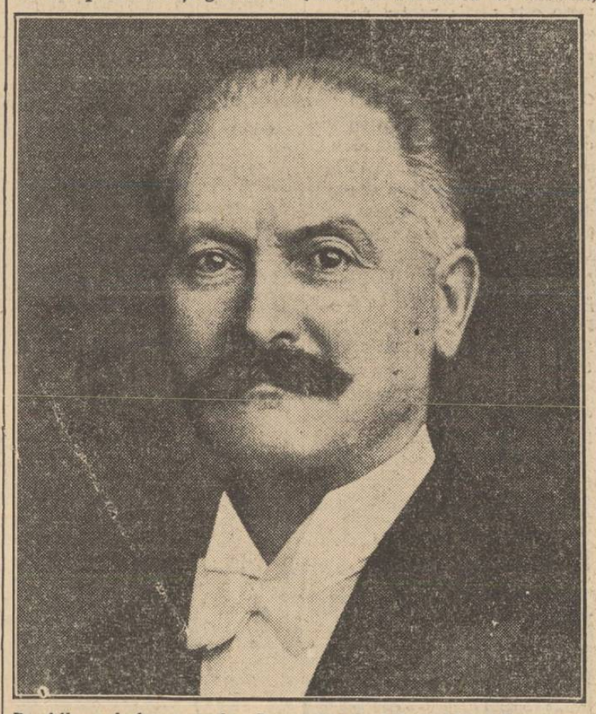

D. Albert Lebrun reales Președinte al Republicei Franceze

ajunsuri intereselor superioare ale statului. Și astfel au încetat fricțiunile, s'a întărit conștiința răspunderilor și s'a afirmat unitatea națională.

Realegerea d-lui Albert Lebrun este exprimarea solemnă a acestei unități naționale în politica internă a statului francez.

Dar ea are și o semnificație din punct de vedere al politicei externe. Solidaritatea franco-britanică a devenit, mai ales în ultimul timp, temeiul politicei externe a Franței. Vizita d-lui Lebrun la Londra, făcută în vremea aceasta de gravă criză internațională, a dat solidarității franco-britanice un caracter

(Continuare in pagina 2-a)

Vâlvă produsă

de o declarație a primului lord al Amiralității engleze

Londra, 5 (Rador). — **Numeroase ziare engleze au înfățișat sub o formă senzațională o declarație făcută, Marți seara, de lordul Stanhope, primul lord al amiralității, pe bordul unui vas de război, la Portsmouth.**

Aceste declarații putând fi interpretate ca alarmante, Amiralitatea a rugat ziarele să nu le dea publicitate.

O parte din ziare a ascultat această intervenție oficială, iar altele, menționând rugămintea Amiralității, au redat pe larg unele pasagii din declarațiile lordului Stanhope.

Pe de o parte, din cauza impresiei produsă în opinia publică de aceste declarații, iar pe de altă parte, din pricina caracterului cu totul neobișnuit în Anglia de a se cere renunțarea pe motiv „de interes național" la publicarea în ziare a acestor declarații, incidentul a dobândit un aspect politic.

In adevăr, înainte de consiliul de miniștri de Miercuri dimineața, primul ministru a avut o lungă convorbire cu lordul Stanhope în această chestiune. Se afirmă deasemeni că în deliberările sale, consiliul de miniștri a examinat la rândul său incidentul.

★

Londra, 5 (Rador) — Miercuri dimineața s'a ținut consiliul de cabinet săptămânal.

Cu aproape o oră înainte de colegii săi, lordul Stanhope a sosit la Downing Street, unde a avut o întrevedere cu primul ministru.

Discutarea cazului în Camera Comunelor

Londra, 5 (Rador). — **D Greenwood, deputat laburist, a interpelat în ședința de Miercuri a Camerei Comunelor pe primul ministru, asupra incidentului provocat de declarațiile lordului Stanhope.**

D. Chamberlain a declarat că a văzut, în cursul dimineții, pe primul lord al Amiralității, care i-a făcut un raport asupra împrejurării în care s'au produs declarațiile sale la Portsmouth.

Cu prilejul prezentării unui film pe bordul unui vapor de război, la care fuseseră invitate numeroase personalități, lordul Stanhope a ținut o scurtă cuvântare improvizată.

Vorbind despre necesitatea ca flota engleză și în deosebi apărarea anti-aeriană să fie pregătită în orice moment, pentru orice eventualitate, reprezentanții presei au dat unor detalii o formă senzațională, care au provocat oarecare neliniște în opinia publică.

In timpul reprezentației de cinematograf, o parte a echipagiilor alte vapoare a fost reținută pe bord, așa cum este obiceiul în vremuri de tensiune internațională. Nu se dăduseră ordine speciale în această privință, ci Amiralitatea ceruse numai să se respecte strict regulamentul.

Primul ministru a adăugat că s'a dat un caracter senzațional unor declarații care nu erau destinate publicității. In orice caz, a subliniat primul ministru, incidentul acesta va fi servit ca o demonstrație a pregătirii în orice clipă a flotei de război engleze în fața oricărei eventualități.

D. Greenwood, luând din nou cuvântul, a făcut o aspră critică lordului Stanhope, cerând primului ministru să dea asigurări că opinia publică britanică nu va mai fi neliniștită prin inadvertențe de acest fel.